

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 έως 2021**

**ΕΡΓΟ «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ
ΠΑΤΤΙΧΕΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΛΥΚΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»
ΑΡ. ΦΑΚ. ΑΙΤΗΣΗΣ Α/279/21**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή, από το Δήμο Λάρνακας μέσω επιστολής με Αρ. Φακ. Τ.Υ. Α/279/21.Ε.1713 και ημερομηνία 13/12/2021, για αξιολόγηση, με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 24 του Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον Νόμου του 2018-2021 .

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με άλλες αρμόδιες αρχές, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον. Λήφθηκαν απόψεις από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας και πραγματοποιήθηκαν από κοινού επιτόπιες επισκέψεις, πριν την ετοιμασία της μελέτης

Με βάση τις επιτόπιες επισκέψεις, τις απόψεις των Αρμόδιων Αρχών και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά στην αναδιαμόρφωση της περιοχής του Παττιχείου Πάρκου Λάρνακας.

Το έργο χωροθετείται στο τεμάχιο Φ/ Σχ. 40/ 64Ε2, Αρ. Τεμαχίου: 298, με συνολική έκταση 381.609 τ.μ. Το Παττίχειο πάρκο, παρά την Αλυκή, είναι το μεγαλύτερο αστικό άλσος της Λάρνακας, με πολύ σημαντικό ρόλο για την ήπια αναψυχή των κατοίκων της πόλης. Έχει το χαρακτήρα Μητροπολιτικού Πρασίνου, καθώς λόγω έκτασης, υποδομής και του Δημοτικού Θεάτρου προσελκύει και εξυπηρετεί όλο τον πληθυσμό της αστικής και της ευρύτερης περιοχής.

Το πάρκο βρίσκεται σε επαφή και αποτελεί συνέχεια της προστατευόμενης περιοχής των Αλυκών και είναι χαρακτηρισμένο ως Δασική γη.

Το έργο περιλαμβάνει την αναδιαμόρφωση και προσθήκη υποδομών του πάρκου (μονοπάτια και διαδρομές, χώρος εστίασης και παιδική χαρά, γήπεδα για αθλοπαιδιές, χώροι στάθμευσης, κ.α.), την ανάπτυξη νέων εξυπηρετήσεων επισκεπτών και ΑμΕΑ, την αντικατάσταση και προσθήκη εξοπλισμού αναψυχής και άσκησης ήπιων ατομικών αθλητικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία και λειτουργία θέσεων αναψυχής. Η αναδιαμόρφωση του

πάρκου συνδέεται επίσης χωρικά με την ανάπτυξη οικολογικού περιπάτου στη περιοχή των Αλυκών.

Το τεμάχιο γειτνιάζει με την Αλυκή Λάρνακας (μεγάλη λίμνη), αποτελεί μέρος του Δικτύου Natura 2000 (CY6000002 – «Αλυκές Λάρνακας») και έχει χαρακτηριστεί ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) (ΚΔΠ 294/2015) σύμφωνα με τις πρόνοιες της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και, ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) σύμφωνα με την Οδηγία 79/409/ΕΚ..

Το Έργο θα χωροθετηθεί στο τεμάχιο Φ/ Σχ. 40/ 64Ε2, Αρ. Τεμαχίου: 298, με συνολική έκταση 195 528τ.μ. και το εμβαδόν των εγκαταστάσεων υπό ανέγερση είναι 14 300 τ.μ.. Η περιοχή του προτεινόμενου έργου εντάσσεται σε Πολεοδομική Ζώνη Δα2 (Δασική Ζώνη υπό προστασία) και εμπίπτει στο Δίκτυο Natura 2000.

2.1 Λεπτομέρειες κατασκευαστικών εργασιών

Οι κυριότερες εργασίες/δραστηριότητες που θα λάβουν χώρα κατά το στάδιο της κατασκευής είναι οι εξής:

- Εργασίες προετοιμασίας των κατασκευαστικών έργων: περιλαμβάνουν τον καθαρισμό της περιοχής, την τοποθέτηση περίφραξης περιμετρικά του εργοταξίου και την τοποθέτηση προειδοποιητικών σημάνσεων ασφαλείας.
- Εκχέρσωση βλάστησης: Αφαίρεση των δέντρων που αναγνωρίστηκαν κατά τον σχεδιασμό του έργου και αφορούν χωροκατακτητικά ξένα είδη.
- Χωματοργικές εργασίες: περιλαμβάνουν εργασίες αφαίρεσης και επιχωμάτωσης για την επίτευξη του θεμιτού υψομέτρου ανά εγκατάσταση και την διόρθωση του ανάγλυφου.
- Οικοδομικές εργασίες: περιλαμβάνουν όλες τις εργασίες που απαιτούνται για την ανέγερση των κτηρίων και εξωτερικών χώρων, εργασίες θεμελίωσης, εκσκαφές για την τοποθέτηση υπόγειων σωληνώσεων και ηλεκτρικών καλωδίων, κατασκευή αποχετευτικού συστήματος,
- ετοιμασία και χρήση σκυροδέματος, εργασίες τοιχοποιίας, εργασίες που απαιτούν επιχρίσματα, επενδύσεις τοίχων, στρώσεις δαπέδων, επικαλύψεις, μπογιαντίσματα, μεταλλικές κατασκευές εγκαταστάσεις και υποδομές, περιφράξεις, πλακοστρώσεις, ασφαλτοστρώσεις.
- Εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού: περιλαμβάνει τη μεταφορά στο χώρο και την εγκατάσταση όλων των μηχανημάτων και του εξοπλισμού που απαιτούνται για τη λειτουργία του χώρου εστίασης, αμφιθεάτρου και αθλητικών εγκαταστάσεων, της λίμνης και του συστήματος φωταγώγησης.
- Ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες: περιλαμβάνουν την εγκατάσταση του απαιτούμενου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και δικτύου που είναι απαραίτητο για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων του έργου. Περιλαμβάνουν επίσης τη σύνδεση των μηχανημάτων, του συστήματος φωτισμού των εξωτερικών χώρων και του εξοπλισμού με το δίκτυο ηλεκτροδότησης.
- Τοπιοτέχνηση: Φύτευση των χώρων πρασίνου, δενδροφύτευση των νέων δενδρουλλίων και κατασκευή βοτανόκηπου.

Κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα είναι αναγκαία η χρήση και κατανάλωση φυσικών πόρων όπως φαίνεται πιο κάτω:

- Νερό: Για σκοπούς διαβροχής του εδάφους ή άλλων χώρων και για τις ανάγκες του προσωπικού.
- Ηλεκτρική Ενέργεια: Λειτουργία μηχανημάτων και εξοπλισμού κατά τη διάρκεια των οικοδομικών εργασιών.
- Καύσιμα: Λειτουργία οχημάτων και μηχανημάτων κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών

Στο χάρτη που ακολουθεί φαίνεται η χωροθέτηση του έργου στη περιοχή.

Χάρτης 1. Χωροθέτηση του έργου στη περιοχή

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

α) Στάδιο κατασκευής

3.1 ΧΕΡΣΑΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Χλωρίδα

Η χλωρίδα της περιοχής θα επηρεαστεί κατά την φάση κατασκευής από την παραγωγή σκόνης κατά τις εργασίες καθαρισμού της βλάστησης, αφαίρεση δέντρων και τις χωματοουργικές εργασίες.

Η σκόνη αναμένεται ότι θα προκαλέσει μικρές έως αμελητέες επιπτώσεις στην χλωρίδα της περιοχής.

Πανίδα

Η πανίδα και συγκεκριμένα η ορθοπανίδα της περιοχής θα επηρεαστεί κατά την φάση κατασκευής

από κυρίως από την αύξηση των επιπέδων θορύβου. Οι επιπτώσεις από την αύξηση των επιπέδων θορύβου αφορούν κυρίως την Αλυκή Λάρνακας και το τεμάχιο του έργου όπου κατά την διάρκεια των εργασιών αναμένεται να υπάρξει μείωση στον αριθμό των πτηνών γιατί αναμένεται να

αυξηθούν τα επίπεδα θορύβου.

Ο θόρυβος αναμένεται ότι θα προκαλέσει προσωρινές επιπτώσεις στην πανίδα της περιοχής οι οποίες όμως θα είναι αναστρέψιμες και περιορισμένες.

Απειλούμενα/προστατευόμενα είδη

Στο τεμάχιο του έργου και την γεινιάζουσα περιοχή δεν έχουν αναγνωριστεί προστατευόμενα είδη χλωρίδας και προστατευόμενα είδη πανίδας που αναμένεται να επηρεαστούν από την κατασκευή του έργου.

Μεταναστευτικά είδη

Στην ευρύτερη περιοχή της ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου βρίσκεται η Αλυκή Λάρνακας, η οποία είναι περιοχή στην οποία παρατηρείτε έντονη συσσώρευση μεταναστευτικών πουλιών κατά την αποδημία ή/ και τον χειμώνα. Οι εργασίες που θα διεξαχθούν κατά τη φάση της κατασκευής δεν αναμένεται να επηρεάσουν την εποχιακή μετακίνηση των πτηνών. Επηρεασμός αναμένεται να υπάρξει στην περιοχή κοντά στην πιο κοντινή όχθη της Αλυκής από την οποία αναμένεται να απομακρύνονται τα είδη αυτά όταν παρατηρείται αύξηση των επιπέδων του θορύβου.

3.2 ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΔΑΦΟΣ

Οι κατασκευαστικές δραστηριότητες και εργασίες δεν αναμένεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στην γεωλογία και το έδαφος στην περιοχή ενδιαφέροντος.

Λόγω της κατασκευής του προτεινόμενου έργου αναμένεται να σφραγιστούν 14.300 τ.μ. εδάφους.

Η έκταση αυτή θα χρησιμοποιηθεί για την εγκατάσταση του κυκλικού πεζόδρομου, χώρου εστίασης, αμφιθεάτρου, αθλητικών εγκαταστάσεων και εξωτερικών χώρων (stakepark, πάρκο σκύλων κ.τ.λ.)

3.3 ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι κατασκευαστικές δραστηριότητες δεν αναμένεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά στην περιοχή ενδιαφέροντος, κυρίως διότι το είδος, η φύση και η έκταση των εργασιών κατά τη φάση αυτή δεν περιλαμβάνουν σημαντικές εργασίες εισαγωγής νέων υλικών ή χρήσης επικίνδυνων ουσιών που θα μπορούσαν να εισρεύσουν (είτε υπό κανονικές, είτε υπό μη κανονικές συνθήκες) στα υπόγεια ή επιφανειακά νερά.

Οι εργασίες που θα διεξαχθούν κατά τη φάση της κατασκευής του έργου δεν αναμένεται, υπό κανονικές συνθήκες, να προκαλέσουν οποιασδήποτε μορφής ρύπανση των υπόγειων νερών.

3.4 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

Οι εργασίες που θα διεξαχθούν κατά τη φάση αυτή της ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου και θα μπορούσαν να προκαλέσουν μείωση και αλλοίωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα στην περιοχή ενδιαφέροντος είναι οι εξής:

- Κίνηση οχημάτων για τη μεταφορά υλικών, πρώτων υλών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα απαιτηθεί να εγκατασταθούν και να τοποθετηθούν στον χώρο για τις ανάγκες λειτουργίας του προτεινόμενου έργου.
- Κίνηση οχημάτων για τη μεταφορά του προσωπικού που θα εργαστεί κατά τη φάση της κατασκευής του έργου.
- Λειτουργία των ανυψωτικών οχημάτων, του εκσκαφέα και άλλων μηχανημάτων.

Η μείωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας εξαιτίας των πιο πάνω εργασιών και δραστηριοτήτων θα οφείλεται στα πιο κάτω:

- Εκπομπή καυσαερίων όπως μονοξειδίου και διοξειδίου του άνθρακα (CO και CO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x), διοξειδίου του θείου (SO₂), αιωρούμενων σωματιδίων (PM₁₀), πτητικών οργανικών ενώσεων και άλλων.
- Εκπομπή σκόνης: η μείωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα κατά τη φάση αυτή του προτεινόμενου έργου θα είναι περιορισμένη εξαιτίας κυρίως της μικρής διάρκειας χρήσης εξοπλισμού και οχημάτων για την ολοκλήρωση συγκεκριμένων εργασιών κατασκευής αλλά και της περιορισμένης διεξαγωγής εργασιών που θα έχουν ως αποτέλεσμα την εκπομπή αέριων ρύπων, όπως τις εργασίες καθαρισμού και επιχρωματώσεων. Οι ευαίσθητοι αποδέκτες, οι οποίοι θα μπορούσαν να επηρεαστούν από τη μείωση αυτή της ποιότητας της ατμόσφαιρας, στην περιοχή ενδιαφέροντος κρίνονται ως οι γειτονικές καλλιέργειες, οι γεωργοί και οι γύρο εγκαταστάσεις.

Η εκπομπή και η διασπορά σωματιδίων σκόνης είναι μια από τις πιο σημαντικές περιβαλλοντικές πτυχές που εξετάζονται κατά τη φάση της κατασκευής της προτεινόμενης εγκατάστασης. Η εκπομπή σκόνης θα οφείλεται κυρίως στην αφαίρεση δέντρων και τις χωματουργικές εργασίες της φάσης κατασκευής. Σημαντικό είναι να αναφερθεί πως οι πιο πάνω δραστηριότητες δεν θα εκτελούνται ταυτόχρονα καθώς η μια θα απαιτεί την διεκπεραίωση της προηγούμενης.

Κατά τη φάση της κατασκευής του προτεινόμενου έργου αναμένεται να υπάρξει μικρή αύξηση της εκπομπής σκόνης στην περιοχή λόγω των πιο πάνω.

3.5 ΘΟΡΥΒΟΣ ΚΑΙ ΔΟΝΗΣΕΙΣ

Θόρυβος

Κατά τη φάση κατασκευής της προτεινόμενης ανάπτυξης αναμένεται να παρατηρηθεί περιοδική αύξηση της έντασης του θορύβου. Οι κυριότερες πηγές που αναμένεται να προκαλέσουν αυτή την αύξηση είναι οι ακόλουθες:

- Λειτουργία εκσκαφέα και ανυψωτικών μηχανημάτων,
- Λειτουργία άλλου μηχανικού εξοπλισμού,
- Διακίνηση οχημάτων και φορτηγών.

Λόγω της χωροθέτησης του έργου οι αποδέκτες που πιθανόν να παρουσιάζουν κάποια ευαισθησία

στο θόρυβο είναι ελαφρά αυξημένοι σε αριθμό. Οι πιθανοί ευαίσθητοι αποδέκτες είναι:

- Ορνιθοπανίδα,
- Γειτονικές κατοικίες
- Εργαζόμενοι σε γειτονικά υποστατικά (κυρίως ιατρεία και γραφεία),
- Στρατόπεδο «Ανδρέα Σουρουκλή»
- Κάτοικοι περιοχής
- Πελάτες γειτονικών υποστατικών.

Οι εργασίες που θα εκπέμπουν θόρυβο θα έχουν περιορισμένη συνολική χρονική διάρκεια, περίπου 18 μηνών και δεν θα διενεργούνται σε καθημερινή βάση αλλά σταδιακά. Ο χρόνος διεκπεραίωσης των εργασιών αυτών θα είναι σε συνήθεις εργάσιμες ώρες (από τις 7:00 μέχρι τις 17:00 ή ώρες με επαρκή ηλιοφάνεια). Συνεπώς οι οχλήσεις προς τους αποδέκτες θα είναι περιοδικές και προσωρινές και οι επιπτώσεις που τυχόν θα υπάρξουν στην Αλυκή Λάρνακας θα μετριάζονται από την περιφραγή του εργοταξίου.

Δονήσεις

Κατά τη φάση αυτή, είναι πιθανόν να παρατηρηθεί αύξηση στα υφιστάμενα επίπεδα δονήσεων στην περιοχή λόγω της διακίνησης και της λειτουργίας βαρέων μηχανημάτων, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια των εργασιών θεμελίωσης. Τυχόν πρόκληση δονήσεων θα έχει πολύ μικρή διάρκεια και αμελητέα ένταση και συνεπώς δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις.

β) Στάδιο Λειτουργίας

3.6 ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΔΑΦΟΣ

Η λειτουργία του έργου δεν αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τη γεωλογία και το έδαφος στην περιοχή ενδιαφέροντος. Οι δραστηριότητες που θα διεξάγονται κατά τη φάση της λειτουργίας του έργου δεν αναμένεται, υπό κανονικές συνθήκες, να προκαλέσουν οποιασδήποτε μορφής ρύπανση του εδάφους ή επηρεασμό των γεωλογικών στοιχείων της περιοχής.

3.7 ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι λειτουργία του έργου, υπό κανονικές συνθήκες, δεν αναμένεται να προκαλέσει αρνητικές επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά στην περιοχή ενδιαφέροντος. Κατά την λειτουργία του έργου θα υπάρχουν σε εφαρμογή διαδικασία για την κατάλληλη διαχείριση

τυχών πηγών ρύπανσης του υδάτινων πόρων, όπως τα τηγανέλαια από τον χώρο εστίασης και τα χημικά για την καθαριότητα του χώρου.

3.8 ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΑ

Η λειτουργία του έργου εκ φύσεως προκαλεί θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Η τοπιοτέχνηση των νέων χώρων πρασίνου και η συντήρηση της υφιστάμενης χλωρίδας θα αναζωογονήσουν το δάσος και θα συνεισφέρουν στην παραγωγή οξυγόνου και στην δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα από την διεργασία της φωτοσύνθεσης των δέντρων συμβάλλοντας θετικά προς την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Ωστόσο η λειτουργία του έργου αναμένεται να έχει άμεσες εκπομπές CO₂ από την διακίνηση του προσωπικού και επισκεπτών προς και από το τεμαχίου του έργου.

3.9 ΧΕΡΣΑΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

Χλωρίδα, Πανίδα και Βιοποικιλότητα της περιοχής

Η χλωρίδα και πανίδα της περιοχής θα επηρεαστούν θετικά κατά την φάση λειτουργίας του προτεινόμενου έργου, λόγω της συνεχής συντήρησης και καλλωπισμού των πράσινων χώρων και την κατασκευή του βοτανόκηπου. Οι δράσεις συντήρησης και καλλωπισμού θα συνεισφέρουν στην ευδοκμία της χλωρίδας της περιοχής, και την προστασία των προστατευόμενων ειδών. Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την προσέλκυση περειαίρων αριθμών πανίδας και ορνιθοπανίδας στην περιοχή, μέσω της βελτίωσης των, αυξάνοντας την βιοποικιλότητα της περιοχής.

Απειλούμενα/προστατευόμενα είδη

Στο τεμάχιο του έργου και την (άμεσα) γειτνιάζουσα περιοχή δεν έχουν αναγνωριστεί προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας, έτσι δεν αναμένεται να επηρεαστούν κατά την λειτουργία του έργου.

Μεταναστευτικά είδη

Στην ευρύτερη περιοχή της ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου βρίσκεται η Αλυκή Λάρνακας, η οποία είναι περιοχή στην οποία παρατηρείτε έντονη συσσώρευση μεταναστευτικών πουλιών κατά την αποδημία ή/ και τον χειμώνα. Ωστόσο τα μεταναστευτικά είδη ορνιθοπανίδας κατά την λειτουργία του έργου δεν αναμένεται να επηρεαστούν σημαντικά.

3.10 ΘΟΡΥΒΟΣ ΚΑΙ ΔΟΝΗΣΕΙΣ

Θόρυβος

Κατά τη φάση λειτουργίας της προτεινόμενης ανάπτυξης αναμένεται να υπάρχει περιοδική και μικρής έντασης αύξηση του θορύβου, με μικρή αύξηση στα συσσωρευτικά επίπεδα θορύβου από το υφιστάμενο δίκτυο και την λειτουργία του έργου. Η ένταση του θορύβου που θα προκαλείται από τις δραστηριότητες κατά τη φάση λειτουργίας του προτεινόμενου έργου δεν αναμένεται ότι θα ξεπερνά το υφιστάμενο επίπεδο θορύβου της περιοχής που οφείλεται στην διακίνηση των οχημάτων στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο.

Οι σημαντικότερες πηγές θορύβου κατά τη φάση της λειτουργίας του προτεινόμενου έργου δεν θα

υπερβαίνουν τα 80 dB(A) στην πηγή. Έτσι, τα επίπεδα θορύβου κατά την λειτουργία της μονάδας αναμένεται να αυξήσουν ελαφρά τα τοπικά επίπεδα θορύβου ωστόσο δεν αναμένεται να προκληθεί

σημαντική όχληση προς τους αποδέκτες στις γειτνιάζουσες κατοικημένες περιοχές, ή την Αλυκή Λάρνακας.

Δονήσεις

Δεν αναμένεται να παρατηρηθεί αύξηση στα υφιστάμενα επίπεδα δονήσεων στην περιοχή λόγω της λειτουργίας του έργου.

---

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

(α) Κατά το στάδιο κατασκευής:

Λαμβάνοντας υπόψη τη χωροθέτηση και τη φύση του έργου αλλά και τις μικρής έντασης επιπτώσεις να ληφθούν τα πιο κάτω μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος.

- Οι προδιαγραφές των μηχανημάτων και του εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί, θα πληρούν όλες τις απαιτήσεις των σχετικών με αυτά νομοθεσιών.
- Οι κατασκευαστικές εργασίες να διεξάγονται μόνο κατά τη διάρκεια της ημέρας.
- Να εκπονηθεί Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας,
- Να εκπονηθεί Διαχειριστικό Σχέδιο Έργου στο οποίο να προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα ελέγχου για μείωση του επιπέδου του θορύβου (π.χ. χρήση ηχοπετασμάτων ύψους 2 μέτρων).
- Να διασφαλιστεί ότι το αδρανές υλικό που θα παραχθεί, θα τύχει διαχείρισης με βάση την ιεραρχία αποβλήτων (επαναχρησιμοποίηση αν είναι δυνατόν, αλλιώς ανακύκλωση).
- Να διασφαλιστεί ότι τα οχήματα και τα μηχανήματα είναι συντηρημένα με βάση τις οδηγίες των κατασκευαστών. Να διασφαλιστεί επίσης ότι τα οχήματα έχουν περάσει επιτυχώς από τεχνικό έλεγχο (MOT).
- Σε περίπτωση που οι χωματουργικές εργασίες γίνουν κατά τη διάρκεια ξηρής περιόδου, να
- ληφθούν μέτρα για καταστολή της σκόνης, π.χ. διαβροχή του εδάφους.
- Να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς χώματος.
- Τα φορητά μεταφοράς χώματος να είναι σκεπασμένα.
- Την συμπίεση του εδάφους, στους χώρους όπου δεν πραγματοποιούνται δραστηριότητες ώστε
- να μειωθεί η έκλυση σκόνης.
- Να προβλεφθούν μέτρα για την αποφυγή φωτορύπανσης (π.χ. πρόνοιες για δυνατότητα προσαρμογής του φωτισμού (από έντονο σε αμυδρό, δυνατότητα παροχής άμεσου φωτισμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ή ανάγκης επαναλειτουργίας του φωτισμού, κλπ), κατάλληλη χρήση του σταθερού ή κατευθυνόμενου φωτισμού, χρήση ενεργειακά αποδοτικών λαμπτήρων και προβολέων, χρήση ελάχιστου έντονου φωτισμού, κλπ.).

(β) κατά το στάδιο λειτουργίας:

Λαμβάνοντας υπόψη τη χωροθέτηση τη φύση του έργου αλλά και τις μικρής έντασης επιπτώσεις θα ληφθούν τα πιο κάτω μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος.

- Ο εξοπλισμός που θα εγκατασταθεί θα είναι χαμηλού θορύβου και θα εγκατασταθεί σε κλειστούς χώρους.
- Αυστηρή εφαρμογή και τήρηση προγράμματος προληπτικής συντήρησης των μηχανημάτων και του εξοπλισμού.
- Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν θα συλλέγονται, θα διαχωρίζονται και θα αποθηκεύονται προσωρινά με τρόπο που να μην επιβαρύνουν το περιβάλλον. Τα εν λόγω απόβλητα θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους του 2002 μέχρι 2005 και τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.
- Σε όλους τους χώρους της εγκατάστασης να γίνει κατάλληλη σήμανση. Η διακίνηση και φύλαξη όλων των υλικών θα γίνεται σύμφωνα με κατάλληλες σχετικές και γραπτές οδηγίες.
- Για τον χώρο εστίασης, αμφιθέατρο και τις αθλητικές εγκαταστάσεις:
- Θα εφαρμόζεται σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών για τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και του άμεσα επηρεαζόμενου προσωπικού.
- Θα εφαρμόζεται σχέδιο πυρόσβεσης.

- Θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για εξασφάλιση χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και θα ετοιμαστεί σχέδιο ενεργειακής διαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας.
- Η φύλαξη χρησιμοποιημένων τηγαινέλαιων θα γίνεται σε κλειστές υπέργειες δεξαμενές οι οποίες θα διαθέτουν σύστημα κλειδώματος για αποτροπή κλοπής και να αποτελούνται από υλικό το οποίο δε διαβρώνεται εύκολα. Επίσης, θα λαμβάνονται μέτρα με χρήση δεύτερης δεξαμενής ελάχιστης χωρητικότητας 110% μεγαλύτερης από αυτήν της πρωτογενούς δεξαμενής ώστε σε περίπτωση διαρροής ή υπερχειλίσης να μην επιτρέπεται η διαρροή μηχανέλαιων προς το έδαφος ή στα νερά για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Να υπάρχει ειδική υποδοχή στο πάνω μέρος της δεξαμενής, από όπου τα απόβλητα χρησιμοποιημένων τηγαινέλαιων που θα προκύπτουν από τις διάφορες διεργασίες να διοχετεύονται με ασφάλεια εντός της δεξαμενής/περιέκτη. Θα υπάρχει σήμανση για τη μέγιστη δυνατή ποσότητα που μπορεί να γεμίσει η δεξαμενή καθώς και ένδειξη για τον έλεγχο της στάθμης του δοχείου.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Παρόλο που το έργο εντάσσεται στη περιοχή του Δικτύου Natura 2000 «Αλυκές Λάρνακας», μετά από προέλεγχο (screening) και συντονισμένες επιτόπιες επισκέψεις με τα συναρμόδια τμήματα και μελέτη των λεπτομερειών του έργου, κρίθηκε πως δεν απαιτείται η υποβολή Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης και ετοιμάστηκε Ειδική Έκθεση Προελέγχου, από το Τμήμα Περιβάλλοντος. Η Μελέτη Προελέγχου (Screening) στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000, Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) – Αλυκές Λάρνακας έχει τύχει εσωτερικής αξιολόγησης από τα αρμόδια Τμήματα Διαχείρισης (Τμήμα Περιβάλλοντος και Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας), τα οποία διαχειρίζονται την προστατευόμενη περιοχή. Σύμφωνα με την Έκθεση, διαπιστώνονται, ανάμεσα σε άλλα, τα εξής:

Χαρακτηριστικά της περιοχής Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «Αλυκές Λάρνακας»

Η περιοχή των Αλυκών είναι ένα σύμπλεγμα βιοτόπων και αποτελείται από τέσσερις κύριες λίμνες, την Αλυκή (Μεγάλη Λίμνη), τη λίμνη του Αεροδρομίου (Μικρή Λίμνη), την Ορφανή και τη λίμνη Σορό, οι οποίες αποτελούσαν μια μεγάλη λίμνη. Η προστατευόμενη περιοχή «Αλυκές Λάρνακας» καθορίστηκε ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) λόγω της παρουσίας σημαντικών τύπων οικοτόπων οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

Χαρακτηριστικά της περιοχής Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Αλυκές Λάρνακας»

Οι Αλυκές Λάρνακας αποτελούν έναν από τους λίγους και σημαντικότερους υγρότοπους της Κύπρου και έχουν χαρακτηριστεί ως Υγρότοπος Διεθνούς Σημασίας (Σύμβαση Ramsar για την προστασία των υγροτόπων). Συνολικά στις Αλυκές έχουν καταγραφεί 228 είδη πτηνών, από τα οποία 42 φωλιάζουν στην περιοχή. Η περιοχή καθορίστηκε ως ΖΕΠ για τέσσερα είδη του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας για τα Άγρια Πτηνά (2009/147/ΕΚ) που αναπαράγονται στην περιοχή σε σημαντικούς αριθμούς, για εννέα είδη που απαντώνται σε σημαντικούς αριθμούς κατά την αποδημία ή/και το χειμώνα στη ΖΕΠ και για την ομάδα των αποδημητικών/διαχειμαζόντων υδρόβιων πτηνών.

Χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης

Η περιοχή μελέτης περιλαμβάνει εξ ολοκλήρου το Πάρκο Πατιχείου το οποίο εφάπτεται της Αλυκής (μεγάλη λίμνη). Η μεγάλη λίμνη Αλυκή έχει έκταση περίπου 550.000 m² (40 ha), η οποία αποτελεί οικοτόπο προτεραιότητας (1150*), βρίσκεται 0,18 μέτρα κάτω από το μέσο επίπεδο της θάλασσας. Το Πάρκο Πατιχείου, στο οποίο προτείνονται τα έργα, περιλαμβάνει το αμφιθέατρο, πεζόδρομους, χωμάτινα μονοπάτια, χώρους στάθμευσης, υποδομές φωτισμού κ.α.. Η βλάστηση του πάρκου είναι φυτείες από πεύκα (υβρίδια), ευκάλυπτα και ακακίες. Ο χώρος των προτεινόμενων έργων είναι εξ ολοκλήρου ανθρωποποιημένο περιβάλλον.

Προέλεγχος επιπτώσεων στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000 (ΕΖΔ και ΖΕΠ) Αλυκές Λάρνακας

Η υλοποίηση των προτεινόμενων έργων (αναδιαμόρφωση) δεν θα επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην προστατευόμενη περιοχή Αλυκές Λάρνακας και στα αντικείμενα προστασίας (είδη), τους στόχους προστασίας και διατήρησης της περιοχής καθώς και την συνεκτικότητα της περιοχής του δικτύου. Τα έργα αφορούν αναδιαμόρφωση του Πατιχείου πάρκου, την προσθήκη χώρου εστίασης, παιδικής χαράς, αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρους στάθμευσης. Στον χώρο ανάπτυξης δεν απαντούν φυσικοί οικότοποι και είδη προστασίας, και δεν αναμένονται επιπτώσεις. Οι χώροι εστίασης, παιδική χαρά και γήπεδα, θα υλοποιηθούν σε σημεία του πάρκου όπου δεν υπάρχει φυσική βλάστηση και αναμένεται η εκχέρσωση λίγων δέντρων τα οποία είναι χωροκατακτητικά ξένα είδη (π.χ. ακακίες), ή και είδη τα οποία δεν είναι αυτοφυή. Τα είδη πανίδας δεν αναμένεται να έχουν επιπτώσεις από την αναδιαμόρφωση του πάρκου λόγω της επαναχωροθέτησης έργων που δυνητικά θα προκαλούσαν κάποια επίπεδα οχληρίας (φωτισμός /θόρυβος).

Συμπεράσματα

Το προτεινόμενο έργο αφορούν την αναδιαμόρφωση του Πάρκου Πατιχείου με την προσθήκη υποδομών οι οποίες θα το κάνουν πιο λειτουργικό για το κοινό (επισκέπτες). Το έργο δεν θα έχει επιπτώσεις στην προστατευόμενη περιοχή Αλυκές Λάρνακας και στα αντικείμενα και στόχους προστασίας τους λόγω του επανασχεδιασμού και της αναδιαμόρφωσης που έγινε με τις εισηγήσεις των Αρμόδιων Αρχών Διαχείρισης της Περιοχής.

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου η Περιβαλλοντική Αρχή διαβουλευτήκε ή και ζήτησε τις απόψεις των πιο κάτω Τμημάτων / Υπηρεσιών / Τοπικών Αρχών λόγω αρμοδιοτήτων για το συγκεκριμένο έργο ή /και για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως η Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, αφού έλαβε υπόψη:

- (i) Την Έκθεση Πληροφοριών για το Περιβάλλον,
- (ii) Τα διαθέσιμα στοιχεία για το βιολογικό περιβάλλον της περιοχής,
- (iii) Την Έκθεση Μελέτης Προελέγχου για την εκτίμηση των επιπτώσεων στη περιοχή του δικτύου Natura 2000

Και τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και Υπηρεσιών, όπως της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας εισηγείται την προώθηση του έργου, υπό την προϋπόθεση της εφαρμογής των όρων του Παραρτήματος που ακολουθεί.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

Χαρακτηριστικά του έργου: Το έργο περιλαμβάνει την ανακαίνιση και επέκταση της υποδομής του υφιστάμενου πάρκου (μονοπάτια και διαδρομές, φωτισμός), την ανάπτυξη νέων εξυπηρετήσεων επισκεπτών και ΑμΕΑ, την αντικατάσταση και προσθήκη εξοπλισμού αναψυχής και άσκησης ήπιων ατομικών αθλητικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία και λειτουργία θέσεων αναψυχής. Η ανακαίνιση του πάρκου συνδέεται επίσης χωρικά με την ανάπτυξη οικολογικού περιπάτου στη περιοχή των Αλυκών.

Τοποθεσία του έργου: Το Έργο θα χωροθετηθεί εντός του Πατίχειου πάρκου στην Αλυκή Λάρνακας, στο τεμάχιο Φ/ Σχ. 40/ 64Ε2, Αρ. Τεμαχίου: 298, με συνολική έκταση 195,528τ.μ. και το εμβαδόν των εγκαταστάσεων υπό ανέγερση είναι 14 300 τ.μ.. Η περιοχή του προτεινόμενου έργου εντάσσεται σε Πολεοδομική Ζώνη Δα2 (Δασική Ζώνη υπό προστασία) και είναι ενταγμένη στο Δίκτυο Natura 2000.

Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι πλείστες των επιπτώσεων αφορούν στο στάδιο κατασκευής και μπορούν με τη σωστή εφαρμογή των μέτρων μετριασμού που εισηγείται η μελέτη και των όρων του παραρτήματος, να αντιμετωπιστούν σε ικανοποιητικό βαθμό. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να επιδειχτεί στα θέματα θορύβου και σκόνης στο στάδιο κατασκευής. Κατά το στάδιο λειτουργίας οι επιπτώσεις δεν αναμένεται να είναι σημαντικές, με τις εκπομπές ρύπων και του θορύβου να εξαρτώνται σε κάποιο βαθμό και από τη τήρηση των ορίων ταχύτητας, την σχολαστική εφαρμογή των μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων. Κατά το στάδιο λειτουργίας, η σωστή ρύθμιση του φωτισμού (ένταση, κάλυψη κλπ) σε συνδυασμό με την εφαρμογή των όρων για τα ωράρια λειτουργίας των υποστατικών, αναμένεται να αποτρέψουν τις όποιες αρνητικές επιπτώσεις.

Ειρήνη Κωνσταντίνου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

27/1/2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΠΑΤΤΙΧΕΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΗΝ ΑΛΥΚΗ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
4. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με την Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
5. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.
6. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

---

7. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια που υπάρχει στην Έκθεση Πληροφοριών (Έντυπο 7). Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
8. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ, να τοποθετούνται εντός των περιφραγμένων χώρων.
9. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
10. Όλοι οι χώροι εργοταξίου, να χωροθετηθούν όσο το δυνατό πιο μακριά από τη λίμνη της Αλυκής.

11. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση. Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.
12. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
13. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.
14. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.
15. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.
16. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εργοταξία που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.
17. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου.
18. Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
19. Στους ανοικτούς χώρους να γίνεται χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους π.χ η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής. Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.
20. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

21. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016, όπως αυτός εκάστοτα τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

22. Τα επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και συντήρησης του εξοπλισμού, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

23. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

24. Να εφαρμοστεί χρήση χημικών τουαλετών για τις ανάγκες του προσωπικού.

25. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Στα σημεία όπου θα πραγματοποιούνται εκσκαφές και διακινήσεις οχημάτων σε χωμάτινους δρόμους να εγκατασταθούν πετάσματα έως τρία (3) μέτρα ύψος για αποφυγή μεταφοράς της σκόνης στη περιοχή
- Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
- Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.

- Οι χρωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος

26. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας και όχι Σαββάτο και Κυριακή ή αργίες.

27. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμός Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].

28. Να πραγματοποιείται τακτική συντήρηση και έλεγχος των μηχανημάτων και οχημάτων, ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων.

29. Να αποφευχθεί η περίοδος Ιανουαρίου-Ιουνίου για τα κατασκευαστικά έργα.

30. Να χρησιμοποιηθεί φωτισμός χαμηλής έντασης, με αισθητήρες και δαπέδιος όπου δύναται.

31. Να μην γίνεται χρήση προβολέα στα έργα υποδομής που θα κατασκευαστούν

32. Στις γυάλινες επιφάνειες του καφεστιατόριου να τοποθετηθούν φιγούρες αρπακτικών για σκοπούς αποτροπής προσκρούσεων των πτηνών.

33. Για την τοπιοτέχνηση να του Πάρκου να φυτευτούν είδη αυτοφυή της περιοχής όπως *Ziziphus lotus* και *Lycium schweinfurthii*, *μέρικοι Tamarix spp.* Να δημιουργηθούν μικροενδιαιτήματα (μικρή κήποι) με αλοφυτική βλάστηση και φυτεύσεις ενδημικών ειδών όπως το *Limonium mucronulatum*

34. Οι εκχερσώσεις δέντρων όπου δύναται να περιοριστούν στα χωροκατακτητικά ξένα είδη ή και υβρίδια.

35. Να διασφαλιστεί η σύνδεση με το Αποχετευτικό Σύστημα Λάρνακας.

36. Σε περίπτωση αποκάλυψης υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα να διακόπτονται οι εργασίες και να ενημερώνεται το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.
37. Να γίνει αποκατάσταση του φυσικού συστήματος αποστράγγισης σε περιοχές που θα διαταραχθούν από χωματουργικές εργασίες, εκσκαφές ή επιχωματώσεις.
38. Εξασφάλιση της απρόσκοπτης και ομαλής απορροής του νερού στους οχετούς και γενικότερα της ροής των επιφανειακών νερών.
39. Ελαχιστοποίηση των επεμβάσεων στο φυσικό δίκτυο απορροής ομβρίων υδάτων και λήψη αντιδιαβρωτικών μέτρων (φύτευση των τοποθεσιών όπου γίνονται εκσκαφές ή επιχωματώσεις).
40. Να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να μη γίνεται απόρριψη αποβλήτων, μηχανελαίων και άλλων ρύπων εντός της κοίτης αργακίων και στο έδαφος.
41. Να αποφεύγεται η διεξαγωγή χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για την αποφυγή μεταφοράς στερεών στους κοντινούς υδάτινους αποδέκτες.
42. Απαγορεύεται η απόρριψη ή καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού μέσα στο χώρο του έργου, ή/και το θάψιμό τους μαζί με τα μπάζα κατά την επαναφορά του τοπίου. Μεταφορά τους σε εγκεκριμένο χώρο απόρριψης ή παράδοσή τους για ανακύκλωση (όσα μπορούν να ανακυκλωθούν). Σε περίπτωση που υπάρχουν άχρηστα αντικείμενα που μπορεί να επαναχρησιμοποιηθούν, αυτά να φυλάγονται σε συγκεκριμένους αποθηκευτικούς χώρους.
43. Άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε έκτακτου περιστατικού διαφυγής αποβλήτων ή άλλων ρύπων κατά τη συλλογή και μεταφορά.
44. Η καταλληλότητα των υλικών επιχωμάτωσης ή / και οποιαδήποτε υλικών που προορίζονται για χρήση την οδοποιία να βασίζεται στον εργαστηριακό έλεγχο, όπως προκύπτει από το πρότυπο CYSEN13242.
45. Αποφυγή οποιωνδήποτε εργασιών συντήρησης του εξοπλισμού και των οχημάτων, καθώς και ανεφοδιασμός τους με καύσιμα και η αλλαγή λιπαντικών ελαίων στον ευρύτερο χώρο κατασκευής του έργου. Ο εξοπλισμός και τα οχήματα να συντηρούνται και να υπόκεινται σε ανεφοδιασμό σε αντίστοιχους κατάλληλους χώρους.
46. Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κ.λπ.) στο έδαφος, αμέσως να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης. Συγκεκριμένα, η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορροφήθηκε από το έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.
47. Να μη γίνεται πλύση οχημάτων ή μηχανημάτων εντός των εργοταξιακών χώρων ή σε άλλους μη αδειοδοτημένους χώρους.
48. Να γίνει υπογειοποίηση των ηλεκτροφόρων καλωδίων για τη μείωση του κινδύνου έκρηξης πυρκαγιάς από σπινθήρες και για αποφυγή της οπτικής όχλησης από τη χρήση πασσάλων. Στις περιπτώσεις που αυτό δεν είναι εφικτό, να χρησιμοποιηθούν καλώδια με πλαστικό κάλυμμα.
49. Εφαρμογή κατάλληλων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, με προειδοποιητικές πινακίδες και φωτεινά σήματα κατά την κατασκευή και λειτουργία του οδικού δικτύου, για διευκόλυνση των χρηστών και τη μείωση του κινδύνου ατυχημάτων.

50. Τερματισμός εργασιών, σε συνεννόηση με το Τμήμα Αρχαιοτήτων, σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιολογικών ευρημάτων κατά τη διάρκεια των έργων.

51. Απομάκρυνση των εργοταξίων και αποκατάσταση όλων των εργοταξιακών χώρων, μετά το πέρας των κατασκευαστικών εργασιών και διεξαγωγή εργασιών ομαλοποίησης του εδάφους, στα σημεία που θα υπάρξει αλλοίωση της τοπικής μορφολογίας.

52. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος ή στη θάλασσα, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

53. Εφαρμογή προγράμματος διαλογής στην πηγή με στόχο την ανακύκλωση υλικών και συσκευασιών (χαρτί, πλαστικό, γυαλί, αλουμίνιο, μπαταρίες, ηλεκτρικές συσκευές κλπ), τοιουτοτρόπως, ώστε να είναι εφικτή η εφαρμογή του.

54. Ο φωτισμός να κλείνει/παύει να λειτουργεί το χειμώνα από τις 19.00 και το καλοκαίρι η από τις 21.00 μ.μ.

55. Συστήνεται όπως τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf, στη διαδρομή Νομοθεσία/Νόμοι/Προϊόντα και Περιβάλλον/Οικολογικός Σχεδιασμός] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία. Κατάλογος των Κανονισμών βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας [στη διαδρομή Τομείς Πολιτικής/Προϊόντα και Περιβάλλον/Προϊόντα που Συνδέονται με την Ενέργεια/Οικολογικός Σχεδιασμός].

56. Να μη γίνεται χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων ή παρασιτοκτόνων.

57. Χρήση λαμπτήρων με σήμανση χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (Energy Star) ή/και οικολογικής σήμανσης (π.χ. Ecolabel, EU Flower, κ.λπ.) ή τύπου LED. Εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις 2012-2014 (Παράρτημα Γ Κατηγορία 2.2/B Λαμπτήρες για Οδικό φωτισμό – Φωτεινοί Σηματοδότες) για τον εξοπλισμό οδικού φωτισμού.

58. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (π.χ. καμένοι λαμπτήρες οδικού φωτισμού) ή οποιαδήποτε άλλα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που πιθανόν να προκύπτουν από τη λειτουργία και κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών του οδικού δικτύου ή του εξοπλισμού του, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης βάσει του Περί Αποβλήτων Νόμου (ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Νομοθεσία/ Τομέας Διαχείρισης Αποβλήτων/ Νόμος Αρ. 185 (Ι)/ 2011)

59. Να μη χρησιμοποιούνται φυτοπροστατευτικά ή και άλλα σκευάσματα (π.χ. ζιζανιοκτόνα) στον βοτανόκηπο και στους χώρους τοπιοτέχνησης

60. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του Κύριου του Έργου, ο οποίος σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. αποψίλωση ξηράς βλάστησης

κ.λπ.) και να προμηθευτεί τον απαιτούμενο πυροσβεστικό εξοπλισμό (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης, πλημμύρων και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

27/1/2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ (Screening) ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ

ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΑΤΤΙΧΕΙΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΝΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ: «ΑΛΥΚΕΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ» (CY6000002)

Αρ. Φακ. 02.15.003.001 και 02.15.004.053.001

Η Μελέτη Προελέγχου (Screening) στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000, Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) – Αλυκές Λάρνακας έχει τύχει εσωτερικής αξιολόγησης από τα αρμόδια Τμήματα Διαχείρισης (Τμήμα Περιβάλλοντος και Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας), τα οποία διαχειρίζονται την προστατευόμενη περιοχή. Το προτεινόμενο έργο αφορά αναδιαμόρφωση Παττίχειου Πάρκου, το οποίο εμπίπτει στην προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου Natura 2000 Αλυκές Λάρνακας.

1. Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Το προτεινόμενο έργο αποτελείται από τις ακόλουθες εγκαταστάσεις:

- Χώροι στάθμευσης
- Διαμόρφωση εισόδων (Σημεία Α, Β, Γ, Δ, Ε και Ζ)
- Χώρο Εστίασης
- Χώροι Υγιεινής
- Αποθήκη Καθαριστικών
- Skatepark
- Ανοικτό γυμναστήριο
- Βοτανόκηπο
- Πάρκο σκύλων
- Παιδική Χαρά
- Χώρους Picnic
- Αναδιαμόρφωση εισόδου στο υφιστάμενο αμφιθέατρο
- Αθλητικές Εγκαταστάσεις (κεντρικό κτήριο με 4 εξωτερικά γήπεδα)
- Μονοπάτια με πλακόστρωτο και χωμάτινες διαδρομές
- Υπερυψωμένο πεζόδρομο γύρω από το Παττίχειο Αμφιθέατρο

2. Χαρακτηριστικά των προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000 και της περιοχής μελέτης

2.1 Χαρακτηριστικά της περιοχής Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «Αλυκές Λάρνακας»

Η περιοχή των Αλυκών είναι ένα σύμπλεγμα βιοτόπων και αποτελείται από τέσσερις κύριες λίμνες, την Αλυκή (Μεγάλη Λίμνη), τη λίμνη του Αεροδρομίου (Μικρή Λίμνη), την Ορφανή και τη λίμνη Σορό, οι οποίες αποτελούσαν μια μεγάλη λίμνη. Η προστατευόμενη περιοχή «Αλυκές Λάρνακας» καθορίστηκε ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) λόγω της παρουσίας σημαντικών τύπων οικοτόπων οι οποίοι περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

Οι τύποι φυσικών οικοτόπων της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνουν: 1150* Λιμνοθάλασσα, μονοετή βλάστηση της παλιρροιακής ζώνης (1210), πρόσκοπες, μονοετείς κοινότητες σε λασπώδεις και αμμώδεις ζώνες (1310), μεσογειακά αλοφυτικά λιβάδια (*Juncetalia maritimi*), μεσογειακές και θερμο-ατλαντικές αλόφιλες λόχμες (1420 -

Arthrocnemetalia fruticosi), πρωτογενείς κινούμενες θίνες (2110), φρύγανα με *Sarcopoterium spinosum* (5420 - Cisto-Micromerietea), ξηροφυτικούς λειμώνες της Μεσογείου με αγρωστώδη και μονοετή (6220* - Thero-Brachyrodietea) και παραποτάμιους θαμνώνες (92D0 - Nerio-Tamaricetea). Στις Αλυκές Λάρνακας έχουν καταγραφεί συνολικά οκτώ σημαντικά είδη χλωρίδας, τα οποία έχουν αξιολογηθεί στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου και ανήκουν σε κατηγορία κινδύνου. Αυτά είναι: *Ophrys kotschyi* (VU), *Carchys scabra* (EN), *Crypsis factorovskyi* (VU), *Erodium crassifolium* (VU), *Filago mareotica* (VU), *Galium divaricatum* (VU), *Limonium mucronulatum* (CR, τοπικό ενδημικό), *Suaeda aegyptiaca* (EN). Η πανίδα της περιοχής περιλαμβάνει 12 είδη ερπετών και αμφιβίων ενώ υπάρχουν καταγραφές, πλησίον ή εντός των ορίων της προστατευόμενης περιοχής, δύο ειδών νυχτερίδων.

Οι στόχοι διατήρησης της προστατευόμενης περιοχής περιλαμβάνουν: διατήρηση ή/και βελτίωση της κατάστασης διατήρησης όλων των τύπων φυσικών οικοτόπων που παρατηρούνται στην περιοχή, διατήρηση ή/και βελτίωση της κατάστασης του υδατικού ισοζυγίου και υδροτοπικού οικοσυστήματος και της ποιότητας του νερού, διατήρηση ή/και βελτίωση της κατάστασης διατήρησης του είδους *Ophrys kotschyi και άλλων ειδών χλωρίδας (ενδημικά και σπάνια). Επιπρόσθετα, ειδικό διαχειριστικό στόχο αποτελεί και η βελτίωση/αναβάθμιση και αποκατάσταση της τρέχουσας κατάστασης των οικοτόπων που βρίσκονται σε μη ικανοποιητική-ανεπαρκή ή και κακή κατάσταση διατήρησης, καθώς και η διατήρηση της συνεκτικότητας της περιοχής του Δικτύου.

2.2. Χαρακτηριστικά της περιοχής Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Αλυκές Λάρνακας»

Οι Αλυκές Λάρνακας αποτελούν έναν από τους λίγους και σημαντικότερους υγρότοπους της Κύπρου και έχουν χαρακτηριστεί ως Υγρότοπος Διεθνούς Σημασίας (Σύμβαση Ramsar για την προστασία των υγροτόπων). Συνολικά στις Αλυκές έχουν καταγραφεί 228 είδη πτηνών, από τα οποία 42 φωλιάζουν στην περιοχή. Η περιοχή καθορίστηκε ως ΖΕΠ για τέσσερα είδη του Παραρτήματος I της Οδηγίας για τα Άγρια Πτηνά (2009/147/EK) που αναπαράγονται στην περιοχή σε σημαντικούς αριθμούς, για εννέα είδη που απαντώνται σε σημαντικούς αριθμούς κατά την αποδημία ή/και το χειμώνα στη ΖΕΠ και για την ομάδα των αποδημητικών/διαχειμαζόντων υδρόβιων πτηνών. Τα είδη καθορισμού που φωλιάζουν στη ΖΕΠ είναι: *Charadrius alexandrinus* (νανοπλουμίδι), *Himantopus himantopus* (καλαμοκαννάς), *Vanellus spinosus* (πελλοκατερίνα) και *Melanocorypha calandra* (μαυροτράσιηλος). Τα εννέα είδη που απαντώνται σε σημαντικούς αριθμούς κατά την αποδημία ή/και το χειμώνα στη ΖΕΠ είναι: *Phoenicopterus ruber* (φλαμίνγκο, στην αποδημία και το χειμώνα), *Grus grus* (γερανός, στην αποδημία), *Grus virgo* (νυφογερανός, στην αποδημία), *Oxyura leucocephala* (κεφαλόπαπια, το χειμώνα), *Numenius arquata* (νερομπεκάτσα, στην αποδημία και το χειμώνα), *Egretta garzetta* (χιονάτη, στην αποδημία), *Charadrius alexandrinus* (νανοπλουμίδι, στην αποδημία και το χειμώνα), *Glareola pratincola* (νεροχελίδονο, στην αποδημία), και *Tadorna tadorna* (αλάουρτος, το χειμώνα).

Οι στόχοι διατήρησης της ΖΕΠ περιλαμβάνουν τη διατήρησή της σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης μέσω της κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των ενδιαιτημάτων των ειδών χαρακτηρισμού που φωλιάζουν σε αυτή, τη διατήρηση της παρουσίας των αποδημητικών/διαχειμαζόντων υδρόβιων ειδών χαρακτηρισμού, τη διατήρηση της παρουσίας των άλλων φωλεάζοντων πληθυσμών των ειδών που ανήκουν ή όχι στο Παράρτημα I: *Burninus oedicnemus* (τρουλουριά), *Sterna hirundo* (θαλασσογλάρονο), *Sternula albifrons* (γλαρόνι), *Coracias garrulus* (κράγκα), *Oenanthe cypriaca* (σκαλιφούρτα) και *Sylvia melanothorax* (τρυπομάζης).

2.3. Χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης

Η περιοχή μελέτης περιλαμβάνει εξ ολοκλήρου το Πάρκο Πατιχειίου το οποίο εφάπτεται της Αλυκής (μεγάλη λίμνη). Η μεγάλη λίμνη Αλυκή έχει έκταση περίπου 550.000 m² (40 ha), η οποία αποτελεί οικότοπο προτεραιότητας (1150*), βρίσκεται 0,18 μέτρα κάτω από το μέσο επίπεδο της θάλασσας. Το Πάρκο Πατιχειίου, στο οποίο προτείνονται τα έργα, περιλαμβάνει το αμφιθέατρο, πεζοδρόμους, χωμάτινα μονοπάτια, χώρους στάθμευσης, υποδομές φωτισμού κ.α.. Η βλάστηση του πάρκου είναι φυτείες από πεύκα (υβρίδια), ευκάλυπτα και ακακίες. Ο χώρος των προτεινόμενων έργων είναι εξ ολοκλήρου ανθρωποποιημένο περιβάλλον.

3. Προέλεγχος επιπτώσεων στην περιοχή του Δικτύου Natura 2000 (ΕΖΔ και ΖΕΠ) Αλυκές Λάρνακας

Η υλοποίηση των προτεινόμενων έργων (αναδιαμόρφωση) δεν θα επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην προστατευόμενη περιοχή Αλυκές Λάρνακας και στα αντικείμενα προστασίας (είδη), τους στόχους προστασίας και διατήρησης της περιοχής καθώς και την συνεκτικότητα της περιοχής του δικτύου. Τα έργα αφορούν αναδιαμόρφωση του Πατιχείου πάρκου, την προσθήκη χώρου εστίασης, παιδικής χαράς, αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρους στάθμευσης. Στον χώρο ανάπτυξης δεν απαντούν φυσικοί οικότοποι και είδη προστασίας, και δεν αναμένονται επιπτώσεις. Οι χώροι εστίασης, παιδική χαρά και γήπεδα, θα υλοποιηθούν σε σημεία του πάρκου όπου δεν υπάρχει φυσική βλάστηση και αναμένεται η εκχέρσωση λίγων δέντρων τα οποία είναι χωροκατακτητικά ξένα είδη (π.χ. ακακίες), ή και είδη τα οποία δεν είναι αυτοφυή. Τα είδη πανίδας δεν αναμένεται να έχουν επιπτώσεις από την αναδιαμόρφωση του πάρκου λόγω της επαναχωροθέτησης έργων που δυνητικά θα προκαλούσαν κάποια επίπεδα οχληρίας (φωτισμός /θόρυβος).

Αναλυτικά μετά και από την αναδιαμόρφωση του έργου έχουν διασφαλιστεί/(υλοποιηθεί) τα ακόλουθα:

- Κατάργηση χώρων στάθμευσης οι οποίοι ήταν πολύ κοντά στην αλυκή.
  - Για όλους τους πεζόδρομους και τους χώρους στάθμευσης δεν θα γίνει χρήση ασφάλτου ή μπετόν, αλλά θα χρησιμοποιηθούν υδατοπερατά υλικά.
  - Η υπερυψωμένη πεζογέφυρα (η οποία εφάπτεται του Πατιχείου Θεάτρου) δεν θα ξεπερνά τα 5. μ. ύψος στο μέγιστο σημείο, και σε κάθε περίπτωση το ύψος δεν είναι πέραν του ύψος των υφιστάμενων δένδρων.
  - Ο φωτισμός στη πεζογέφυρα θα είναι ο ελάχιστος δυνατός και δεν θα χρησιμοποιηθεί φωτισμός Led για σκοπούς περιορισμού της έντασης του φωτός.
  - Δεν θα γίνει χρήση γυαλιού στη πεζογέφυρα.
  - Οι εκκαφές και επιχωματώσεις περιορίζονται στο ελάχιστο.
  - Ο χώρος του καφεστιατορίου έχει σμικρυνθεί και έχει μεταφερθεί προς το χώρο του Πατιχείου.
  - Θα κατασκευαστεί μικρή ξύλινη περίφραξη μπροστά από το καφεστιατόριο, ενώ θα γίνουν ανάλογες φυτεύσεις κατά μήκος της περίφραξης με γηγενή είδη.
- Επίσης κατά την κατασκευή του έργου και λειτουργία εφαρμόζονται τα ακόλουθα:
- Τα κατασκευαστικά έργα θα αποφευχθούν την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου.
  - Ο φωτισμός θα κλείνει/παύει να ισχύσει το χειμώνα η ώρα 19.00 και το καλοκαίρι η ώρα 21.00
  - Δεν θα υπάρχει χρήση προβολέα στα έργα υποδομής που θα κατασκευαστούν
  - Στους γυάλινες επιφάνειες του καφεστιατορίου θα τοποθετηθούν φιγούρες αρπακτικών για σκοπούς αποτροπής προσκρούσεων των πτηνών.
  - Διασφαλίζεται ότι θα υπάρχει κατάλληλη διαχείριση των υγρών και άλλων αποβλήτων έτσι ώστε να μην υπάρχουν επιπτώσεις στο χώρο της περιοχής Natura 2000 των Αλυκών (Αλυκή).

4. Συμπεράσματα

Το προτεινόμενο έργο αφορούν την αναδιαμόρφωση του Πάρκου Πατιχείου με την προσθήκη υποδομών οι οποίες θα το κάνουν πιο λειτουργικό για το κοινό (επισκέπτες). Το έργο δεν θα έχει επιπτώσεις στην προστατευόμενη περιοχή Αλυκές Λάρνακας και στα αντικείμενα και στόχος προστασίας τους λόγω του επανασχεδιασμού και της αναδιαμόρφωσης που έγινε με τις εισηγήσεις των Αρμόδιων Αρχών Διαχείρισης της Περιοχής.

Μαρίνα Ξενοφώντος
Τμήμα Περιβάλλοντος
Ιανουάριος 2022